

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044) 251-62-62, (044) 251-62-66
E-mail: sl.dilovod@amcu.gov.ua, сайт: amcu.gov.ua, код згідно ЄДРПОУ 00032767

№ _____ На № _____ від _____

Міністерство економіки України

Комітет Верховної Ради України з питань
економічної діяльності

*Щодо законопроектів
реєстр. №№ 10130, 10131*

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) на виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 16.10.2023 № 32313/1/1-23 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 11.10.2023 № 04-16/13-2023/224272 (вх. Комітету № 3-01/441 від 16.10.2023) та з урахуванням вимог статті 20-1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» опрацював проекти Законів України:

«Про внесення змін до деяких Законів України щодо використання правозастосовної практики Європейського Союзу» (реєстр. № 10131 від 09.10.2023) (далі – Законопроект № 10131);

«Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» щодо використання правозастосовної практики Європейського Союзу», подані народним депутатом України Бондарем М.Л. (далі – Законопроект № 10130), та повідомляє про таке.

Законопроектами №№ 10130, 10131 пропонується внести зміни до Законів України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», «Про захист економічної конкуренції» та «Про публічні закупівлі», згідно з якими:

суб'єкти владних повноважень, а також суди при застосовуванні норм цих Законів зобов'язані враховувати правозастосовну практику Європейського Союзу, зокрема рішення Суду Європейського Союзу, рамкові положення та керівні принципи чинного законодавства Європейського Союзу у сферах державної допомоги суб'єктам господарювання, захисту економічної конкуренції, публічних закупівель відповідно.

Згідно зі статтею 8 Конституції України, Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України й повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат:
3FAA9288358EC003040000002B6B3700FAAFC100
Підписувач: Кириленко Павло Олександрович
Дійсний з: 13.09.2023 по 12.09.2025

Антимонопольний комітет України

№ 300-08/01-11328e від 25.10.2023

прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини й громадянина гарантується безпосередньо на підставі Конституції України.

Відповідно до статті 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), ратифікована Верховною Радою України 16 вересня 2014 року, є чинним міжнародним договором.

I. Щодо змін до Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Згідно зі **статтею 265** частини першої глави 10 «Конкуренція» Угоди:

«Україна наближує своє законодавство про конкуренцію та практику застосування до асquis ЄС так, як це визначено нижче:

1. Регламент Ради (ЄС) № 1/2003 від 16 грудня 2002 року про імплементацію правил конкуренції, викладених у статтях 81 та 82 Договору.

Термін:

Стаття 30 Регламенту має бути імплементована протягом трьох років після набрання чинності цією Угодою.

2. Регламент Ради (ЄС) №139/2004 від 20 січня 2004 року про контроль за концентрацією між підприємствами (Регламент ЄС про злиття).

Термін:

Статті 1 та 5 (1) - (2) Регламенту мають бути імплементовані протягом трьох років після набрання чинності цією Угодою;

Стаття 20 має бути імплементована протягом трьох років після набрання чинності цією Угодою.

3. Регламент Комісії (ЄС) №330/2010 від 20 квітня 2010 року про застосування статті 101(3) Договору про функціонування Європейського Союзу до категорій вертикальних угод та узгоджених дій.

Термін:

Статті 1, 2, 3, 4, 6, 7 та 8 Регламенту мають бути імплементовані протягом трьох років після набрання чинності цією Угодою.

4. Регламент Комісії (ЄС) №772/2004 від 27 квітня 2004 року про застосування статті 81 (3) Договору до категорій угод з передачі технології.

Термін:

Статті 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 та 8 Регламенту мають бути імплементовані протягом трьох років після набрання чинності цією Угодою».

Отже, Угодою встановлено ступінь та вид наближення практики правозастосування у сфері захисту економічної конкуренції, а згадані Регламенти вже імплементовані в українське законодавство у строки та в тій частині, у якій це передбачено Угодою.

II. Щодо змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Згідно зі **статтею 264** частини другої глави 10 «Конкуренція» Угоди:

«Сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263(3) або 263(4) цієї Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу».

Отже, у сфері контролю та моніторингу надання державної допомоги суб'єктам господарювання **Угода вже передбачає необхідність використання судової практики Суду ЄС, вторинного законодавства ЄС, рамкових положень, керівних принципів тощо.**

Водночас, враховуючи викладене, абзац другий підпункту 1 пункту 1 пропонуємо викласти в такій редакції:

«3. Суб'єкти владних повноважень, а також суди при застосовуванні норм цього Закону зобов'язані враховувати **відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу у сфері державної допомоги суб'єктам господарювання**», як це передбачено Угодою.

III. Щодо змін до Закону України «Про публічні закупівлі»

Згідно зі **статтею 151** глави 8 «Державні закупівлі» Угоди:

«1. Не пізніше, ніж через 6 місяців з дати набрання чинності цією Угодою, Сторони дотримуються низки основних стандартів для укладення будь-яких контрактів, визначених пунктами (2)-(15) цієї статті. Ці основні стандарти походять безпосередньо з правил та принципів державних закупівель, які регулюються *acquis* ЄС у сфері державних закупівель, зокрема принципи недискримінації, рівного ставлення, прозорості та пропорційності.

...
14. **Сторони забезпечують, щоб контракти укладалися у прозорий спосіб з тим учасником, який подав економічно найвигіднішу пропозицію або пропозицію з найнижчою ціною, що відповідає критеріям визначення виконавця та процедурним правилам, встановленим та опублікованим заздалегідь. Всім учасникам повідомляються остаточні рішення без невиправданої затримки. На вимогу учасника, якому не вдалося отримати контракт, повинні надаватися роз'яснення щодо підстав відповідного рішення з достатнім рівнем деталізації, що дозволяє переглянути прийняте рішення.**

Відповідно до **статті 153** цієї ж глави:

«1. Україна забезпечує поступове приведення існуючого та майбутнього законодавства у сфері державних закупівель у відповідність до *acquis* ЄС у сфері державних закупівель.

...
4. Сторони забезпечують, щоб ті аспекти і сфери державних закупівель, які не охоплюються цією статтею, вирішувалися відповідно до принципів прозорості, недискримінації та рівного ставлення, що визначені статтею 151 цієї Угоди.

Отже, відповідно до Угоди під час реалізації політики у сфері публічних закупівель Україна має дотримуватись основних стандартів, що походять безпосередньо з acquis ЄС, а саме, принципів недискримінаційності, рівного ставлення, прозорості та пропорційності.

Враховуючи наведене, Комітет не підтримує в запропонованій редакції внесення запропонованих Законопроєктами №№ 10130, 10131 змін та в цілому не вбачає доцільності внесення змін до Законів України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», «Про захист економічної конкуренції» та «Про публічні закупівлі» як таких, що передбачені Угодою.

Водночас внесення відповідних змін Законопроєктом № 10131 до Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Законопроєктом № 10130 «Про публічні закупівлі» є таким, що не узгоджуватиметься із зазначеними положеннями Конституції України та Угоди, виходитиме за межі зобов'язань України щодо імплементації Угоди та не може бути підтримане Комітетом.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО